

مقدمه

درخت افاقیا بومی آمریکای شمالی بوده و یکی از کارآمدترین درختان جهان از نظر توانایی تثبیت نیتروژن موجود در اتمسفر محسوب می‌شود. تنه این درخت می‌تواند تا ۳۰ متر بلند شود. چوب افاقیا محکم است و در برابر رطوبت مقاوم می‌باشد در نتیجه برای تولید لوازم و اسباب چوبی بسیار مناسب است. افاقیا از جمله درختان مقاومی است که به منظور زیبا سازی فضای سبز، کاشت در پارک‌های جنگلی، کنترل فرسایش خاک و احیای اراضی کشت می‌شود و می‌تواند مشکل کمبود نیتروژن خاک را نیز مرتفع نماید. چوب افاقیا سخت و بادوام است و دیر می‌پوسد و بیشترین کاربرد آن در طراحی فضای سبز برای ایجاد سایبان، ساختن ستون‌ها، داربست معادن و همچنین ساختن مبیل و صندلی استفاده می‌کنند. جالب است بدانید که با الیاف درخت افاقیا طناب درست می‌کنند و از پوست آن نیز استفاده می‌کنند.

مشخصات گیاه‌شناسی افاقیا

اقاقیا با نام علمی (*Robinia pseudoacacia*) از خانواده (Fabaceae)، ارتفاع افاقیا می‌تواند به ۱۵ الی ۲۰ متر هم برسد و برگ‌های این درخت به شکل خوشه‌ای هستند که از ۹ تا ۱۹ برگچه بیضی یا تخم مرغی شکل تشکیل شده و طولی حداکثر ۴ تا ۵ سانتی‌متری دارد. برگچه‌ها صاف و بسیار نازک هستند که در سطح فوقانی سبز روشن و در سطح تحتانی مایل به خاکستری می‌باشند. گل‌های افاقیا به صورت خوشه‌هایی به طول ۱۰ تا ۲۵ سانتی‌متر از درخت آویزان هستند و به صورت هرمافروdit می‌باشند. هر گل، نخودی مانند و بسیار خوشبو و به طول ۲ سانتی‌متر است. نیام‌ها به صورت خوشه‌های آویزان با حدود یک سانتی‌متر عرض و ۵ تا ۱۰ سانتی‌متر طول است که به رنگ قهوه‌ای مایل به قرمز، براق یا کدر است. این گیاه دارای میوه‌هایی لوبیا شکل است که دانه‌ها در داخل میوه‌ها جای دارند. فصل گلدهی این درخت در اواسط بهار می‌باشد.

جدول ۱- مشخصات گیاه‌شناسی افاقیا

اقاقیا	نام فارسی
Black locust	نام انگلیسی
Robinia pseudoacacia	نام علمی
Fabaceae	خانواده

شکل ۱- آشنایی با درخت، برگ، گل و میوه درخت افاقیا

شرایط نگهداری درخت افاقیا

نور: افاقیا برای رشد بهینه به نور کامل خورشید نیاز دارد و در هوای خشک و آفتابی به خوبی رشد می‌کند.

دما: افاقیا طیف وسیعی از دماهای مختلف را تحمل می‌کند و حتی در زمستان دمای ۳۰- درجه را هم تحمل می‌کند. با گرمای تابستان مشکلی ندارد اما در مناطقی که گرمای تابستان آن شدید است، اگر در مکان نیمه سایه کاشته شود و به طور منظم آبیاری شود، شادابی و طراوت و رشد بهتری خواهد داشت.

بطور کلی افاقیا گرما و سرمای شدید را تحمل کرده، حداقل دمای قابل تحمل آن ۱۵- درجه سانتی‌گراد است. افاقیا در هوای خشک و آفتابی به خوبی رشد می‌کند.

رطوبت و آبیاری: اقاقیا به کم آبی مقاوم است. بهتر است نهال‌های این درخت به صورت منظم آبیاری شوند تا بتوانند رشد خوبی داشته باشند. در مورد گیاهان جوان که ریشه گسترده‌ای ندارند بهتر است آبیاری منظم‌تر صورت بگیرد اما در حالت دیگر گیاهان را می‌توانیم با فاصله زمانی بیشتری آبیاری کنیم. چنانچه درختان اقاقیای چتری را زمانی که سطح خاک تا عمق ۲ تا ۳ متر خشک شد آبیاری کنیم، رشد بهتری خواهد کرد.

خاک و کوددهی: اقاقیا گیاهی کم توقع است و انواع مختلف خاک را تحمل می‌کند یعنی در هر نوع خاک اعم از خشک و فقیر به شرط آنکه غرقاب نباشد رشد می‌کند. این گیاه در خاک‌های آهکی، شیرین و حاصلخیز، که آب فراوان در خود نگه نمی‌دارد، خوب رشد می‌کند و پرورش آن در خاک قلیایی باعث عدم جذب آب و زرد شدن برگ‌ها می‌شود.

کوددهی یکبار در سال کفایت می‌کند و به محلول‌های غذایی نیاز ندارد مگر آنکه به دلیل بافت خاک دچار کمبود آهن و زردی ناشی از آن شود، که در این صورت می‌توان هر ۲-۳ ماه یکبار از کودهای آهن استفاده کرد.

هرس: اقاقیا را در ۲ فصل تابستان و زمستان هرس می‌نمایند. در صورت حذف پاجوش‌های این گیاه، تاج درخت، شکلی چتری و توپی به خود می‌گیرد.

تکثیر: از طریق کاشت بذر و یا جدا کردن و کاشت ریشه جوش‌ها در فصل پاییز و یا قلمه‌های ریشه در فصل زمستان امکان‌پذیر است.

آفت و بیماری‌های درخت اقاقیا

خشک شدن درخت اقاقیا: یکی از مهم‌ترین عوامل این امر را وجود قارچ فوزاریوم بیان کرده‌اند. این قارچ به راحتی از بین نمی‌رود و لذا برای پیشگیری از وجود آن بر روی درخت توصیه می‌شود که به درختان از نظر آبیاری و تغذیه بسیار رسیدگی شود، از ضعف عمومی درخت جلوگیری کرده و بهداشت لوازم باغبانی در نهالستان مدیریت شود.

اقاقیا

PTMP/SK/R&D/A/ Black locust 01 /21062021

شته اقاقیا: از آفات مهم درخت اقاقیا، چوب‌خوار و شته است که برای مبارزه با آن در فصل بهار با سم روغنی سم‌پاشی کرده و سه هفته پس از اولین نوبت، این کار را تکرار کنید و برای مبارزه با شته، برگ‌های آلوده به شته را از گیاه جدا کنید، همچنین می‌توانید از سم‌های شیمیایی نظیر کنفیدور استفاده نمایید.

منبع

ترجمه و تدوین: گروه تحقیق و توسعه تعاونی پترو تمدن مهام پارس

تعاونی پترو تمدن مهام پارس

PTMP/SK/R&D/A/ Black locust 01 /21062021

